

T.C.

YIŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ŞAS NO : 1980/389

KARAR NO : 1980/301

ÖZET/Milli Güvenlik Konseyi 7 sayılı kararının 4.maddesi kapsamına giren suçlara ait davaların 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/b ve 23 maddelerine göre Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Ali Mete ve 5 arkadaşı

O L A Y : 24/8/1979 günü saat 05.45 sıralarında Erzincan'da üç katlı bir in-

şaatin ikinci katına, üzerinde "T.K.P-ML.PARTİZANLARI-TİKKO SAVAŞÇILARI, TML-GB-TİKKO " yazılı, bombalı pankart asıldığı sıkıyönetim devriye görevlisi erler tarafından görülmüş, Erzincan Emniyet Müdürlüğü görevlileri bombalı pankartı indirirken meydana gelen patlama sonucu üç görevli yaralanmıştır.

Bu olay üzerine yapılan operasyonlar sonucu, Erzincan ilinde faaliyet gösteren ve hareketleri takip edilen TİKKO isimli yasa dışı örgütün "partizan" fraksiyonuna mensup kişiler takip edilerek yakalanıp gözaltına alınmış, evlerinde yapılan aramada TKPL, partizan fraksiyonuna ait el yazıları, bazı raporlar, dokümanlar ele geçirilmiştir. Aynı fraksiyona mensup bir kişinin takibi sonucu, bir evden taksii ile hareket edilmesi üzerine durdurulan taksii aranmış ve araçta 2 tabanca, 4 şarjör, 105 mermi, bomba imalinde kullanılan malzeme, sol yayınlar, rapor, broşür ve dokümanlar bulunmuştur. Aynı örgüte mensup kişilerin kaldığı başka illerde yapılan aramalarda da bol miktarda dağıtılmaya hazır bildiriler, sol yayınlar, bomba imaline yarayan araçlar ile boş kovan ve tabanca ele geçirilmiştir.

Elde olunan malzeme ve dokümanların değerlendirilmesi sonucu Erzincan ilinde TKP/ML-TİKKO PARTİZAN adlı yasa dışı örgütün 6 kişilik alt komite hüoresinin oluşturduğu tesbit edilmiştir.

Erzincan-Erzurum-Kars İleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, 4/4/1980 günlü iddianemesinde; sanıklardan Ali Mete, Hüseyin Doğan, İbrahim Çetin ve Hüseyin Ali Ulusoy'un TKP/ML-TİKKO üyesi olduklarını, kırlardan başlayıp şehirlere yönelerek silahlı demokratik Halk ihtilali ile proletarya diktatörlüğünü ve giderek sınıfsız bir komünist toplum kurmayı amaçladıklarını, amaçlarına uymak için ilk aşamada Anayasal düzeni yıkmak üzere silahlандıklarını, belli bir plân ve program dahilinde çalıştıklarını, sanıklardan Ali Haydar Kahraman ve Musa Kahraman'ın bu eylemlere yardımcı olduklarını iddia ederek; sanıklardan Ali Mete, Hüseyin Doğan, İbrahim Çetin ve Hüseyin Ali Ulusoy'un Anayasal düzeni yıkmak için örgüt kurmak suçundan eylemlerine uyan T.C.K.nun 146/1.maddesi, sanıklardan Ali Haydar Kahraman ve Musa Kahraman'ın kurulan gizli örgüte yardım etmek suçundan eylemlerine uyan TCK.nun 146/3.maddelerine göre cezalandırılmaları istemi ile Erzincan-Erzurum-Kars

İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne kamu davası açmış, Haydar Doğan, Süleyman Kahraman, Celal Özkaya, Elif Doğan ve Saray Doğan hakında koğuşturmaya yer olmadığına karar vermiştir.

Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi; 19/6/1980 tarihinde, 1980/136-115 sayılı ile ; sanıklar hakkında her ne kadar sıkıyönetim askeri mahkemesine kamu davası açılmışsa da yargılama devam ederken Erzincan İlinde sıkıyönetimin 20/4/1980 tarihinde kaldırıldığı, 1402 sayılı Yasa'nın 23.maddesine göre Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin görevinin sona erdiği, 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesine göre sıkıyönetim ilanına neden olan suçları, sıkıyönetimden önce işleyenlerin davalarına sıkıyönetim mahkemelerinde bakılması gerekiyorsa da, suçların 1977-1978-1979 yıllarında işlendiği, 1977 ve 1978 yıllarında sanıkların şiddete dönük eylemlerinin olmadığı, Askeri Yargıtay içtihatlarına göre şiddete dönüşmemiş eylemlerle ilgili suçlara sıkıyönetim mahkemelerinin bakamayacağı, 1979 yılındaki şiddete dönük eylemlerle ilgili suçlara da 23.madde karşısında bakma olanağı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzincan Ağır Ceza Mahkemesi; 21/8/1980 tarihinde, 1980/90 sayılı ile; Erzurum-Kars-Ağrı İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi görevinin devam ettiği, 1402 sayılı Yasa'nın 23.maddesinin uygulanma olanağının bulunmadığı, 1402 sayılı Yasa'nın 13.maddesinde yer alan koşulların mevcut olduğu ve davanın Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin görevine girdiğinden bahisle "Mahkememizin görevsizliğine" denilerek, görevli mahkemenin tayini için belge örneklerinin mahkememize gönderilmesine ve görevli mahkeme belirleninceye kadar davanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ufusu adına Yargı yetkisini kullanan Uymazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müderrişoğlu, Şeref Tolungüç, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılımı ile yaptığı 27/10/1980 günlü toplantıda geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöđlu, ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşölüp düşünölldü :

Suç 26/12/1978 de ilân edilen sıkıyönetimden önce işlenmeye başlamış, sıkıyönetim ilânından sonra da işlenmeye devam edegelmiştir. Keza suçun işlendiği Erzincan ili, suçun işlenmeye başlandığı tarihlerde sıkıyönetim bölgesi dışında iken, sonra sıkıyönetim bölgesi kapsamına alınmış daha sonra 20/4/1980 günü bu ilde sıkıyönetim uygulamasına son verilmıştır.

12/9/1980 gününde ise tüm yurttaki sıkıyönetim ilân edilmiştir.

Bu genel açıklamadan sonra görev sorununun çözümü için Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı kararının 4.maddesi ile bu maddede sözü geçen ve sonradan 2301 sayılı Yasa ile değiştirilen 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve ayrıca 23.maddelerinin birlikte incelenmesi gerekir.

1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/b maddesi ile Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı kararının 4 numaralı bendi hükümleri karşısında sanıklara atılı; Anayasal düzeni yıkmak için gizli örgüt kurmak ve bu örgüte yardım etmek suçları, Cumhuriyeti, ülkenin ve milletin bölünmezliğini, bütünlüğünü ve bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşürmek Anayasa'nın tanıdığı her demokratik düzeni, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmak, politik ve ideolojik amaçla anarşik bir ortamın yaratılmasına zemin hazırlamak olduğuna, bu yönü ile anılan suçlar, sıkıyönetim ilanını gerektiren ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içinde bağlantılı bulunduğu ve dosyada bu konularda yeterli kanıt rastlandığına göre, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Esasen 1402 sayılı Yasa'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 23.maddesine göre sıkıyönetimin kaldırılması durumunda, Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde görülmekte bulunan davalar sonuçlandırılincaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkileri devam edeceğinden 20/4/1980 gününde Erzincan ilinde sıkıyönetimin kaldırılmasına karşın anılan madde uyarınca Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin görevinin devam etmesi gerektiğinden ^{bu} dava yönü ile de Askeri Yargı'nın görev alanına girmektedir.

Bu nedenlerle Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe Ahmet H.Boyacıoğlu değişik gerekçe ile katılmıştır.

..... / .1....

S O N U Ç: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinin görev alanına girdiğine, bu nedenle Erzincan-Sivas İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 19/6/1980 günlü, 1980/136-115 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun değişik gerekçesiyle ve oybirliğiyle 27/10/1980 gününde kesin olarak karar verildi.

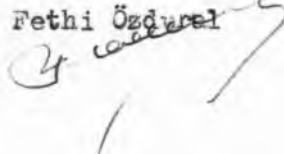
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

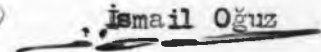
Üye

Fethi Özduvar

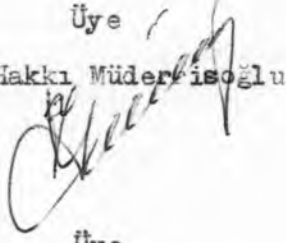
Üye

İsmail Oğuz

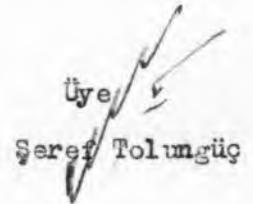
Üye

Hakkı Müderisoğlu

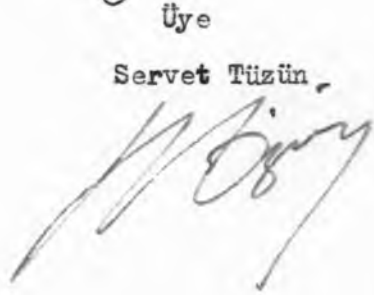
Üye

Şeref Tolungüç

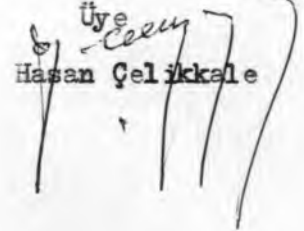
Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

T.C.

YUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CETVA BÖL MÜ

ESAS NO : 1980/389

DEĞİŞİK GEREKÇE YAZISI

1- Sanıklara yükletilen suç Erzincan ilinde sıkıyönetim ilânından önce işlenmeye başlanmış, sıkıyönetim ilânından sonra da suçun işlenmesine devam olunmuştur. Bu nedenle, görevin saptanması sırasında yalnızca 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesine ve özellikle bu maddenin (b) bendine dayanmaya olanak yoktur. Suçun sıkıyönetim ilânından sonra da işlenmesine devam edilmiş olması ve bu ilde sonradan tekrar sıkıyönetim ilân edilmiş bulunmasına göre, 13/a ve 15. maddeler hükümleri gereğince davaya sıkıyönetim mahkemesinde bakılması gerekir.

2- 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın değişik 23. maddesi ülkede sıkıyönetim kalktıktan sonra uygulama alanı bulacak bir hükümdür. Bütün yurtda 12/9/1980 tarihinde sıkıyönetim ilân edilmiş bulunması karşısında esasen Yasa'nın değişik 23. maddesinin fiilhal uygulama yeri yoktur. Bu nedenle zamansız, yersiz ve gereksiz gerekçeye dayanmak tatkikatçıya ışık tutmaz, onu ancak yanıltır.

Bu düşüncelerle Mahkeme²ye varılan sonuca yukarıda (1) numaralı paragrafta belirttiğim görüşlerle katılıyorum.

Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

